

Larvik
kommune

Aktuelle trusselvurderinger og kommunal atomberedskap oktober 2022.

Formannskapet 19.10.22

Agenda

- Kort om aktuelle trusselvurderinger og etablert beredskap fra Mattilsyn, DSA , DSB(Forsvaret og Politiet)
- Kommunal beredskap i en ny sikkerhetspolitisk situasjon med hybride trusselbilder, fokus atomberedskap

Fra Mattilsynet , 12.10.22

Om næringsmidler i en tidlig fase

- Hvis vinden blåser mot Norge, kan norske næringsmidler bli forurenset. Da kan det bli aktuelt å innføre tiltak i matproduksjonen, for eksempel å holde dyr som produserer melk inne og å endre tidspunkt for å høste grønnsaker.
- Mattilsynet kan også gi råd om å unngå mat og drikke som f.eks. frukt og grønnsaker fra egen hage og vann fra cisterne, samt mat som du sanker selv som vilt, ferskvannsfisk, sopp og bær.
- Mat kjøpt i butikk og drikkevann i springen er trygt.
- Mattilsynet har planer for håndtering av radioaktiv forurensing. Tiltak i matproduksjonen bygger på erfaringer fra ulykkene i Tsjernobyl og Fukushima og skal sikre at maten er trygg.
- Det er foreløpig for tidlig å si nøyaktig om det blir tiltak eller hvilke tiltak som kan bli aktuelle. Mattilsynet vil ha dialog med aktuelle næringer om dette.

Andre talepunkter

- Mattilsynets leder møter jevnlig i Kriseutvalget for atomberedskap og følger situasjonen tett.
- Mattilsynet har oppdatert beredskapsplaner og nettsidene med informasjon om råd og aktuelle tiltak både for privatpersoner og matprodusenter.

[Hjem](#) > [Mat](#) > Radioaktivitet

Radioaktivitet og atomberedskap

Radioaktivt nedfall i våre områder kan føre til forurensning av norske matvarer og drikkevann.

! Status for radioaktivitet

[DSA følger situasjonen i Ukraina nøye](#), og vil sammen med Kriseutvalget for atomberedskap beslutte hvilke tiltak som er nødvendige ved en hendelse som kan berøre Norge.

Oppdatert: 09.09.2022

Tiltak ved et radioaktivt nedfall

Mattilsynet har sammen med Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) og Kriseutvalget, gått gjennom tiltak som kan være aktuelle i Norge ved et utslipp.

Tiltak for næringer →

Aktuelle tiltak for vannverk, dyrehold, fôr, planteproduksjon, sjømat, reindrift, melk, honning, frukt og bær.

Råd til privatpersoner →

Råd til deg som jakter, høster, dyrker mat til eget forbruk eller har egen drikkevannskilde.

Fra DSA. 12.10.22

Talepunkter ved et mulig utslipp fra Zaporizjzja kjernekraftverk

Hovedbudskap:

Et utslipp av radioaktive stoffer i Ukraina, vil ikke føre til akutt fare for folk i Norge. Avstanden er så stor at utslippet vil fortynnes kraftig før det kommer hit.

Scenario 1:

Våre prognoser viser at vinden blåser mot Norge. Det kan føre til at næringsmidler i deler av Norge blir forurenset. For å sikre trygg mat, kan det bli aktuelt å sette inn tiltak som å holde dyr som produserer melk innendørs og å endre høstetidspunkt for grønnsaker.

Scenario 2:

- Våre prognoser viser at vinden ikke blåser mot Norge. Det betyr at utslippet ikke vil få noen direkte konsekvenser i Norge.

DSA, varsling og overvåking

Om varsling og overvåking

- DSA er nasjonalt og internasjonalt varslingspunkt, og vil bli varslet straks en hendelse skjer.
- Norge har varslingsavtaler for atomhendelser med flere land, med EU-kommisjonen og Det internasjonale atomenergibyrået (IAEA).
- Norge har gode overvåkningssystemer som vil fange opp radioaktiv forurensning i Norge, og vi kan lese av måledata fra andre europeiske land som deltar i EU-kommisjonens datautveksling.
- Norge har god atomberedskap og vi er godt forberedt hvis det skulle komme utslipp av radioaktive stoff i Ukraina eller andre steder.
- Dersom det skjer et utslipp, vil norske myndigheter gi råd til befolkningen via egne kanaler, media og sosiale medier.

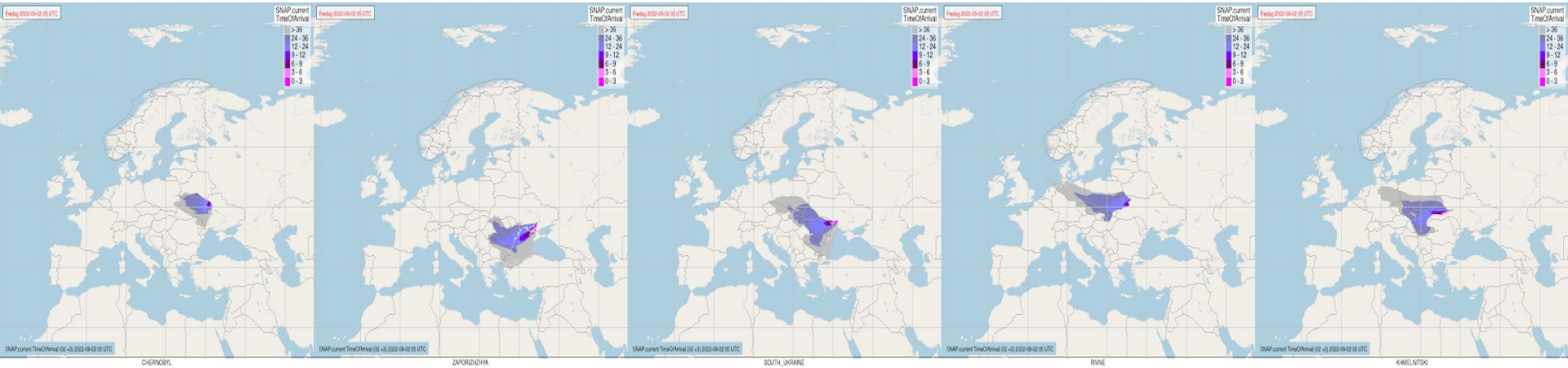

Aktuelle tiltak- DSA:

- Utslipp av radioaktive stoff spres med vinden, men fortynnes med tid og avstand. Den store avstanden mellom Ukraina og Norge reduserer mengden radioaktive stoffer som når Norge.
- Et utslipp ved Zaporizjza kan nå deler av Norge i løpet av 16 timer hvis det blåser kraftig mot Norge. Med normal vind som blåser i retning Norge, er det sannsynlig at utslippet når oss i løpet av ett til to døgn.
- Siden konsentrasjonen av radioaktive stoffer som eventuelt føres til Norge med vinden blir lav, vil det ikke bli gitt anbefalinger om å ta jodtabletter eller å holde seg innendørs her i Norge.
- Barn og voksne kan være utendørs i Norge fordi konsentrasjonen av eventuelle radioaktive stoffer i luften vil være lav. For å unngå at barn får i seg radioaktive stoffer som har falt ned på bakken, anbefaler DSA at sandkasser i berørte områder av Norge dekkes til med presenning, som kastes i restavfallet etterpå.
- Det kan også bli aktuelt å gi kostholdsråd. Kostholdsråd gjelder mat og drikke som ikke er kontrollert av myndighetene, eksempelvis frukt og grønnsaker fra egen hage og vann fra cisterner.
- Kostholdsrådene kan også gjelde næringsmidler som lett tar opp radioaktive stoffer, for eksempel rein, vilt, ferskvannsfisk, sopp og bær.
-

Overvåking og værmodeller

Krigshandlinger i Ukraina:

Dette viser beregninger som DSA/DSB har foretatt(kilde VG 18.10.22):

- Bruk av taktiske kjernevåpen i Ukraina vil ikke føre til konsekvenser for helse og miljø i Norge fra stråling.
- Ødeleggelsene vil være totale der de treffer, og det vil være stråling i en radius rundt treffpunktet, men det er snakk om kilometer. Det radioaktive nedfallet vil hovedsakelig ramme lokalt.
- Siden Norge har gode og svært følsomme overvåkningssystemer for radioaktivitet i luft, vil spor av radioaktivt nedfall som spres etter bruk av kjernevåpen kunne være målbart i Norge, avhengig av vær- og vindretning.

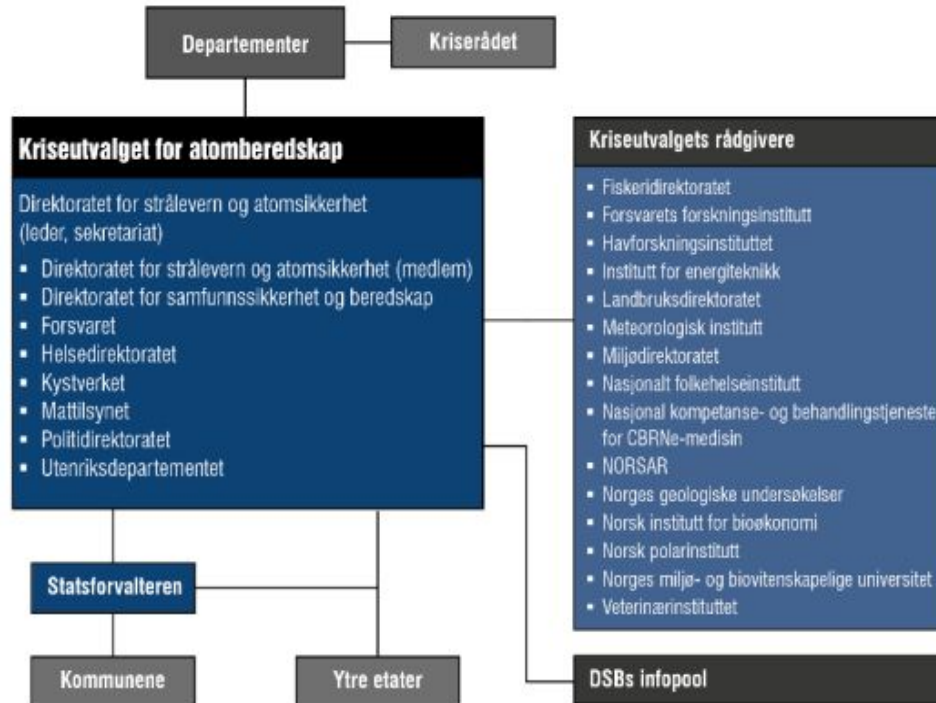
Kommunalt beredskaps-fokus:

- atomberedskap
- EKOM
beredskap
- IKT /digital
beredskap
- sektorvis
beredskap
- overordnet
beredskapsplan

Plan for kommunal atomberedskap

Nasjonal atemberedskap

Figur 1.1. Skjematisk framstilling av den norske atemberedskapsorganisasjonen (i blått).

Kommunens sentrale oppgaver:

Kommunen skal ha en atomberedskap som er samordnet med den nasjonale atomberedskapsorganisasjonen og tilpasset lokale behov

Kommunens ordinære beredskapsressurser vil også være de som benyttes ved en atomhendelse

Kommunens oppgaver ved en atomhendelse vil spesielt være å opprettholde sin virksomhet, bistå andre myndigheter med gjennomføring av tiltak og formidling av lokalt tilpasset informasjon til sin befolkning.

Kommunale beredskapstiltak -aktuelt trusselbilde okt 2022

- oppdatering og tilpasninger av de aktuelle beredskapsplanene, herunder gjennomgang av relevante risiko- og sårbarhetsanalyser
- beredskapsledelsen-“følge med på” og økt oppmerksomhet på aktuelle trusselvurderinger formidlet fra nasjonale myndigheter og DSA
- deltar på/i de aktuelle møtearenaer og samhandlingsflater som er etablert, nasjonalt og regionalt - initiere lokale tilpasninger ut fra dette
- oppdatering informasjon-kommunens nettsider
- oppdatere prosedyrer for befolkningsvarsling og plan for krisekommunikasjon
- bistå nasjonale aktører i gjennomføring av konsekvensreduserende tiltak:

Konsekvensreducerende tiltak:

- pålegge sikring av områder som er eller kan bli sterkt forurenset, for eksempel i form av begrensning av tilgang og trafikk eller sikring og fjerning av radioaktive fragmenter
- pålegge akutt evakuering av lokalsamfunn i tilfeller hvor utslippskilden, for eksempel lokal reaktor, havarett fartøy med reaktor eller fragmenter fra satellitt, utgjør en direkte trussel mot liv og helse lokalt
- pålegge kortsiktige tiltak/restriksjoner i produksjonen av næringsmidler, for eksempel å holde husdyr inne eller å framskynde innhøstning
 - pålegge/gi råd om rensing av forurensete personer
 - gi råd om opphold innendørs for publikum (inntil 2 døgn)
 - gi råd om bruk av jodtabletter
 - gi kostholdsråd, for eksempel råd om å avstå fra eller begrense konsum av mat fra kjøkkenhager og fra jakt, fiske og sanking
 - gi råd om andre konsekvensreducerende tiltak, inkludert tiltak for å hindre eller redusere forurensing av miljøet

Kommunens ansvar for jod beredskap

*Følger av sivilbeskyttelsesloven, helseberedskapsloven,
folkehelseloven, forskrift om miljørettet helsevern*

**KRISEUTVALGET for atomberedskap som skal gi råd om
bruk av jodtabletter**

**egen prosedyren for hvordan Larvik kommune
oppbevarer, distribuerer og administrerer jodtabletter i
beredskap og ved en atomhendelse/ulykke.**

- **Kommunen skal videreformidle rådene**
- **Kommunen skal ha jodtabletter tilsvarende antall innbyggere < 18 år, gravide og ammende som oppholder seg i kommunen på dagtid**

